

Handläggare: Catharina Holmberg
Telefon: 08-508 33 718

Till
Utbildningsnämnden
2010-02-11

Rektors roll och ansvar

Yttrande över remiss från Stadsrevisionen
Dnr: 124-4298/2009

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Stadsrevisionen Revisorsgrupp 2 som yttrande över remissen.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått att i remiss lämna synpunkter på stadsrevisionens granskningsrapport om rektors roll och ansvar. Granskningen har inriktats mot att

bedöma förutsättningarna för rektorerna att genomföra sina uppdrag samt hur rektorerna säkerställer att regelverket efterlevs.

Samtliga rektorer uppfattar sitt uppdrag som tydligt och reglerat i såväl nationella som lokala styrdokument och de flesta rektorer tycker att webbverktyget ILS-webb är ett ändamålsenligt stöd vid planering, ledning och uppföljning av verksamheten.

Revisionskontoret gör i sin granskning bedömningen att utbildningsnämndens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak är tillräcklig när det gäller rektors roll och ansvar. Vidare anser revisionskontoret att rektor i stort har tillräckliga förutsättningar för att ha det övergripande ansvaret för verksamheten liksom att arbeta för att uppfylla de nationella målen.

Revisionskontoret pekar i sina iakttagelser på några svagheter som bör åtgärdas; att tydliggöra den dubbla rollen avseende stöd och styrning från förvaltningens sida, inflytande i övergripande gemensamma frågor och ett ökat samarbete mellan grundskola och gymnasium.

Förvaltningen håller delvis med om beskrivningen av svagheter och avser att vidareutveckla arbetet inom dessa områden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen.

Bakgrund

Stadsrevisionen har i enlighet med 2009 års revisionsplan granskat rektors roll och ansvar genom att bedöma förutsättningarna för rektorer i grundskolan och gymnasiet att genomföra sina uppdrag och säkerställa att regelverket för skolan efterlevs. Revisorernas bedömning grundar sig på intervjuer som genomförts med ett antal rektorer för ett antal av stadens grund- och gymnasieskolor, chefer på central förvaltning samt genom särskilda dokumentstudier.

Revisionskontoret gör i sin granskning bedömningen att utbildningsnämndens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak är tillräcklig när det gäller rektors roll och ansvar. Vidare anser revisionskontoret att rektor i stort har tillräckliga förutsättningar för att ha det övergripande ansvaret för verksamheten liksom att arbeta för att uppfylla de nationella målen.

Rektors roll och ansvar

Box 22049, 104 22 Stockholm. Hantverkargatan 2 F
Telefon 08/508 33 000
catharina.holmberg@utbildning.stockholm.se

Samtliga rektorer uppfattar sitt uppdrag som tydligt och reglerat i såväl nationella som lokala styrdokument och de flesta rektorer uppfattar även att webbverktyget ILS-webb är ett ändamålsenligt stöd vid planering, ledning och uppföljning av verksamheten.

Revisionskontoret pekar i sina iakttagelser på några svagheter som bör åtgärdas för att rektorerna ska kunna ha det fulla ansvaret som rektor. Stadsrevisorernas iakttagelser är i huvudsak att:

- Stöd och service som förvaltningen erbjuder skolorna uppfattas inte alltid som stöd av rektorerna utan mer som kontroll. Rollerna bör därför tydliggöras såväl internt på central förvaltning som mot skolorna.
- Rektorerna upplever att de är långt från beslutsfattare och att de saknar inflytande i övergripande gemensamma frågor.
- De åtgärder som hittills vidtagits för att uppnå en ökad samverkan mellan grundskola och gymnasium är inte tillräckliga för att uppfylla fullmäktiges intentioner med överföringen av grundskolorna från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden 2007.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar uppfattningen att rektors uppdrag och ansvar är tydligt formulerat i såväl nationella som lokala styrdokument, att förutsättningar finns för rektor att självständigt planera, leda och följa upp sin verksamhet.

I samverkan mellan grund- och gymnasieskolornas rektorer och central förvaltning har respektive avdelning strategidokument, med utgångspunkt i vision 2030, tagits fram under 2009 som stöd i ett gemensamt utvecklingsarbete för en skola i världsklass. Förankring och implementering av strategidokumentet kommer att fortsätta under 2010.

Förvaltningen vill förtydliga att pilotskolorna har flera rektorer med fullt mandat enligt lag och förordning. Samordningsrektorn har ett övergripande ansvar.

Förvaltningen håller delvis med om beskrivningen av svagheter och avser att vidareutveckla arbetet inom dessa områden. Förvaltningens synpunkter är:

Stöd och styrning

De olika områdesmötena för grundskolerektorerna innehåller information och diskussion kring stöd och styrning inom ekonomi, personal och det administrativa

området. Aktuella frågor tas upp på såväl rektorernas eget initiativ som från respektive stödavdelning och denna samverkan kommer att fortsätta och vidareutvecklas under 2010. På grundskoleavdelningens ledningsmöten med stödavdelningarna har lämpliga former för hur stöd och service ska ges diskuterats och beslutats.

Gymnasieskolornas rektorer och medarbetare från förvaltningen ingår i arbetsgrupper för utveckling inom områdena marknadsföring, programutbud och lokaler, ekonomi och resursfördelning, pedagogisk utveckling och IT. Två grupper tillkom 2009; för personalfrågor respektive pilotprojektet. I arbetsgrupperna och på gymnasieavdelningens ledningsmöten med stödavdelningarna blir gränsdragningsfrågor mellan skolans frihet och förvaltningens styrning en del i dialog och beslut.

Förvaltningens uppdrag innebär både stöd/service och styrning/kontroll. Ibland efterfrågar rektorer stöd/service som enligt roll- och ansvarsfördelning ligger på grund- och gymnasierektor. Det kan vara svårt att se en tydlig skillnad mellan stöd och styrning och måste därför kontinuerligt diskuteras. Översyn och diskussion om roll- och ansvarsfördelning kommer att fortsätta både mellan enhet och central förvaltning och inom central förvaltning i syfte att tydliggöra roller och uppdrag.

Förvaltningen ska även ta fram en ny form av chefsstöd, chefsforum, med information, frågor och svar m.m.

Samarbete mellan grundskola och gymnasieskola

Förvaltningen håller med om att samarbetet behöver vidareutvecklas. Några exempel på pågående samarbete är:

- övergången mellan grundskola och gymnasieskola, kartläggning av studie- och yrkesvägledningsfunktionen med förslag till utveckling samt försöksverksamhet med ett 10:e skolår på grundskolan som startade 2009/10
- utvecklingsinsatser inom matematik, naturvetenskap och språkutveckling
- utbildning på Harvard i Boston om inkluderande arbetssätt har genomförts för skolledare och lärare från grundskolor och gymnasieskolor tillsammans
- gemensamma rektorsmöten, chefsutbildning och kompetensutveckling genomförs.

Inför de kommande årens omfattande reformarbete som berör elever både på grundskola och gymnasium, t.ex. ny skollag, Skola 2011, den nya gymnasieskolan Gymnasieskola 2011 och betygsskala i fler steg, kommer insatser att planeras och genomföras gemensamt.

Rektors roll och ansvar

Box 22049, 104 22 Stockholm. Hantverkargatan 2 F
Telefon 08/508 33 000
catharina.holmberg@utbildning.stockholm.se

Inflytande i övergripande frågor

I syfte att öka grundskolerektorernas inflytande i övergripande gemensamma frågor utifrån rektorernas arbetstagarperspektiv har arbetsgivare och skolledarfack kommit överens om att under 2010 pröva fler former för samverkan. Den samverkan som sker vid rektorernas områdesmöten med respektive bitr. grundskolechef kommer att fortsätta. Samarbetsformer som ökar rektorernas inflytande i övergripande frågor ska prövas.

Inom gymnasieskolan har ovan beskrivna arbetsgrupper arbetat med övergripande och gemensamma frågor. Resultat av arbetet är bl.a. förändrat programutbud, marknadsföringsplan, ny resursfördelningsmodell för tilläggsanslag, redovisningsmodell för programkostnader och förberedelser för Gymnasieskola 2011. Detta utvecklingsarbete fortsätter under 2010.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över remissen.

Bilagor

Revisionsrapport Rektors roll och ansvar